

Nebojme se hormonů...

Tak by se daly nazvat příběhy mých pacientek a jejich zkušenosti s hormonální substituční terapií.

Příběh paní Jany (38 let): „Můj život v oblasti sexu se velmi změnil po té, co jsem vyzkoušela vaginální hormonální substituci,“ říká dnes paní Jana a vypadá velmi spokojeně. Co však tomuto výsledku předcházelo?

Paní Jana je mladá žena (38 let), která má dvě zdravé děti. Docházela pravidelně na gynekologické kontroly a pro předpisy na hormonální antikoncepci. Při jedné návštěvě se jen tak mimochodem zmínila, že neví, zda má pokračovat v užívání. Manžel je pryč na cestách, domů přijede jen 2x do týdne. „Z těch několika společných nocí mám už předem husí kůži. Místo abych se těšila, mám hrůzu z toho, že se manžel bude chtít milovat. Nevím, co se stalo? Mám ho pořád ráda, ale na sex nemám vůbec chuť. Někdy pomůže troška vína, ale občas je to ještě horší. Manžel už mě začal podezírat, že mám někoho jiného. Je mi to moc líto, a tak se snažím tu nechuť překonat, ale mám velmi suchou sliznici v pochvě, takže bez lubrikačního gelu to vůbec nejde a i tak to většinou bolí. Manžel na mně většinou pozná, že se mi to nelíbilo a je taky zklamaný. Jen si tím potvrzuje, že už ho nechci.“ Paní Janě se koulely slzy jako hrachy.

Její problémy začaly ukazovat na předčasný klimakterický syndrom v oblasti rodidel. Jiné potíže, kromě únavy, neuváděla. Domluvily jsme se, že přijde na odběr krve a ultrazvukové vyšetření.

Vyšetření ukázala dvě věci: její hladina pohlavních hormonů (estrogenů) byla pro tento věk nízká a to i přes to, že užívala hormonální antikoncepci. Ultrazvukové vyšetření bylo v normě. Vzhledem k nízké hladině estrogenů jsem doporučila paní Janě doplnit hormonální antikoncepci ještě hormonální substitucí, vaginální estrogení preparát v dávce třikrát týdně. Je to maličká tableta, která se pomocí jednoduchého aplikátoru zavede přímo do pochvy. Velkou výhodou je, že nezpůsobuje žádný výtok a dokonale se celá vstřebá. Proto je vhodná pro delší léčbu.

Pak jsem pacientku asi tři měsíce neviděla. Při další návštěvě se dostavila zcela jiná žena. Úsměv ve tváři, zářící oči a naprostá spokojenost v oblasti sexuálního života. Nejenom, že se jí vrátila chuť k sexu, ale zároveň zmizela suchost sliznice v pochvě,

zlepšila se lubrikace. Výsledkem byl bezbolestný pohlavní styk bez nutnosti použití lubrikačního gelu.

„Náš život je úplně jako za mlada,“ potvrzuje nadšeně paní Jana. „Takže teď už nás občas trápí jen děti, když nechtějí večer brzy spát.“ Usmívá se a odchází koupit svíčky na večer.

Příběh paní Veroniky (45 let): Paní Veronika je vitální žena, která má také velmi dobrou zkušenost s hormonální substituční terapií. Její příběh začal v mé ordinaci před třemi lety, kdy si poprvé přišla postěžovat na svoje obtíže.

„Paní doktorko musíte mi pomoci,“ byla její první věta, když v pondělí ráno vstoupila do mé ordinace. „Minulý týden jsem byla u své obvodní lékařky a když jsem jí popsala všechny svoje potíže a čekala na žádanku na vyšetření na psychiatrii, tak mě kupodivu poslala za Vámi – na gynekologii.“

Začala jsem tušit, že budeme řešit klimakterický syndrom, ale nechtěla jsem předbíhat, a tak jsem si svou pacientku napřed pozorně vyslechla. Paní Veronika mi začala popisovat svoje obtíže. „Je to hrůza, každou chvíli zrudnu jako rak a vyrazí mi kapičky potu na čele. Umíte si představit ten trapas, když mi stojí v krámě tolik lidí a všichni na mě koukají, jestli nemám infarkt? Někdy mi tak buší srdce, že sama nevím, jestli nemám volat sanitku. V noci se skoro nevyspím, protože se probouzím zpocená, jako kdybych uběhla maratón. Musím vstát, dát si sprchu a někdy i převlíkám postel. To se většinou probudí manžel a nadává, že jsem se asi zbláznila a jsem posedlá úklidem. No a manžel, to je kapitola sama pro sebe. Jak je mi pořád horko, tak víc větrám, a to máte slyšet ty řeči o polárních medvědech a eskymácích.“ Paní Veronika pokračovala ještě několik minut ve výčtu svých potíží a snažila se je brát s humorem, ale bylo znát, že jí to opravdu trápí a je z toho všeho unavená. Projevil se u ní stejně jako u většiny ostatních žen v tomto věku KLIMAKTERICKÝ SYNDROM. Vysvětlila jsem jí, že za tohle všechno trápení může nedostatek ženského pohlavního hormonu (estrogenu), který přestaly její vaječníky vyrábět. Jedním z prvních příznaků bývá nepravidelný menstruační cyklus, vzápětí se dostaví návaly horka a noční pocení. Velmi časté jsou také psychické problémy, které ženy často přivedou na psychiatrii, protože je zkrátka nenapadne řešit **deprese, nesoustředěnost, zapominání, náladovost**, atd. s gynekologem a ne s psychiatrem. V tomto případě bylo štěstí, že paní Veronika navštívila obvodní lékařku, která správně rozpoznala klimakterický syndrom a poslala pacientku na gynekologii.

Odebraly jsme kontrolní vzorky moči a krve na potvrzení hladin hormonů v krvi a paní Veronika si zašla na **mamografii**, což je bezbolestné vyšetření prsu. Toto vyšetření je nezbytné před zahájením hormonální substituční terapie, na které jsme se dohodly. Paní Veronika měla všechny výsledky v normě, takže jsme mohly začít s terapií. Nasadily jsme hormonální preparát zajišťující pravidelnou menstruaci a odstraňující všechny obtíže spojené s klimakterickým syndromem. Paní Veronika si jednou ročně zajde na kontrolní vyšetření prsu (mamografii), které jí navíc jednou za dva roky uhradí pojišťovna.

Mám ráda tyhle malé zázraky v mojí ordinaci. Paní Veronika je teď plně jiný člověk, ve své malé cukrárně se zase na svoje zákazníky usmívá a když si k nám pravidelně chodí pro recepty, vždycky nám přinese malou dobrůtku k odpolední kávě.

MUDr. Taťána Hanáková, gynekoložka

Své dotazy přímo MUDr. Hanákové můžete posílat na www.menopauza.cz

